

[Poznání]

Když něco poznáváme, musíme to vytvořit, konstruovat, konstrukčně modelovat z původně dost nepřehledného, ba chaotického souboru nesčetných velmi drobných informací. Samozřejmě to většinou neděláme vědomě, spoustu práce za nás udělá nervová soustava a mozek, ale je třeba vědět, že to je náš výkon, byť nevědomý, resp. neuvědoměný. Vůbec tedy nejde o to, „nechat jsoucno být“, „nechat je [být] vidět v jeho neskrytosti“ (jak o tom mluví Heidegger, např. s. 249 č. překl.). My přece žádné jsoucno původně nemáme – a proto je nemůžeme „nechat být“. Nejdříve se k němu musíme dostat, nejdříve je musíme dostat „před sebe“, musíme vytvořit jeho „reprezentanta“, eventuelně jeho obraz, model, který by je mohl zastupovat a představovat. Můžeme vysledovat a analyzovat způsob, jak to děláme (včetně toho, jak to dělá naše nervová soustava, centrální nervstvo, mozek), ale nemůžeme pominout nebo dokonce popřít: už samo « nechat být » předpokládá akt „ponechání“, tj. intenci ponechat něco být. Proto takové « ponechání » je vlastně naším aktem a je také naší odpovědností – a jako takové je přístupem, kterým se něco nikoli ponechává, ale dělá ponechaným.

(Písek, 990727-2.)